

รายงานสรุปการอบรม/สัมมนา/พัฒนาความรู้/ประชุมเชิงปฏิบัติการ/และเป็นวิทยากร
กองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน กรมพัฒนาที่ดิน

<p>ส่วนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไป</p> <p>ชื่อ น.ส. ปรีกมาศ นามสกุล อิมเอิบ ตำแหน่ง เศรษฐกรชำนาญการ กลุ่ม/ฝ่าย เศรษฐกิจที่ดินทางการเกษตร หลักสูตร/หัวข้อเรื่องอบรม/สัมมนา/พัฒนาความรู้ฯ ความหลากหลายทางชีวภาพกับการบริหารจัดการพื้นที่ชุ่มน้ำสู่การพัฒนาที่ดินอย่างยั่งยืน สถานที่อบรม/สัมมนา/พัฒนาความรู้ฯ ห้องประชุม ๘๐๒ หน่วยงานที่จัดฝึกอบรม/สัมมนา/พัฒนาความรู้ฯ กลุ่มวางแผนบริหารจัดการพื้นที่ชุ่มน้ำ กองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน ตั้งแต่วันที่ ๑๐ เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๔ ถึงวันที่ ๑๐ เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๔ เพื่อ ☐ อบรม ☐ สัมมนา ☐ อื่นๆ ระบุ.....</p>
<p>ส่วนที่ ๒ สิ่งที่ได้รับจากการอบรม/สัมมนา/พัฒนาความรู้</p> <p>๒.๑ รายงานสรุปเนื้อหาสาระสำคัญในการอบรม/ สัมมนา/พัฒนาความรู้ฯ</p> <p>๒.๑.๑ ลัทธิกำเนิดโลก องค์ประกอบของโลก การเกิดของโลก กำเนิดสิ่งมีชีวิต และวิวัฒนาการของสิ่งมีชีวิต</p> <p>๑) กำเนิดโลก โลกเกิดจากความเชื่อ ๓ ลัทธิ คือ ลัทธิหายนะ ซึ่งมีความเชื่อว่าพระเจ้าสร้างโลก ลัทธิดลยภาพ ซึ่งมีความเชื่อว่า โลกยังคงมีการเปลี่ยนแปลงในเรื่องความรุนแรงในอัตราที่ใกล้เคียงกับในอดีต และลัทธิสังครรม ซึ่งมีความเชื่อว่า โลกมีการเปลี่ยนแปลงอย่างช้า ๆ แต่บางช่วงอาจเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างรุนแรงและรวดเร็วได้ โดยลัทธิความเชื่อนี้ได้เป็นแนวคิดที่ใกล้เคียงกับโลกในปัจจุบันมากที่สุด</p> <p>๒) องค์ประกอบของโลก โลกประกอบด้วย ๓ ส่วน คือ บรรยากาศ หมายถึง อากาศที่อยู่บริเวณรอบ ๆ ตัวของเรา และได้ห่อหุ้มโลก มีลักษณะโปร่งแสง อุทกภาพ หมายถึง ส่วนที่เป็นน้ำทั้งหมด และธรณีวิทยา หมายถึง ส่วนที่เป็นของแข็งห่อหุ้มโลก ส่งผลให้เกิดการสร้างสมดุล และสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมกลายเป็นจุดกำเนิดชีวมณฑล</p> <p>๓) การเกิดของโลก เชื่อว่า เกิดจากทฤษฎีบิ๊กแบง ซึ่งเป็นแบบจำลองของการกำเนิด และวิวัฒนาการของเอกภพในจักรวาล โดยทฤษฎีนี้มีความเชื่อว่า เอกภพมีจุดเริ่มต้นจุดเดียว ก่อนจะเกิดการระเบิด และขยายตัวใหญ่ ทำให้แยกออกจากกัน</p> <p>๔) กำเนิดสิ่งมีชีวิต นักวิทยาศาสตร์คาดว่า หลังจากเกิดการระเบิดบิ๊กแบงแล้วอุณหภูมิของโลกเย็นตัวลง ทำให้ก๊าซต่าง ๆ ในบรรยากาศโลกทำปฏิกิริยาจนเกิดเป็นกรดอินทรีย์ และเมื่อสารอินทรีย์รวมตัวจนมีขนาดใหญ่ขึ้นก็วิวัฒนาการโครงสร้าง จนกลายเป็นเซลล์ ที่สามารถแบ่งตัวได้</p> <p>๕) วิวัฒนาการของสิ่งมีชีวิต เกิดขึ้นจากกระบวนการแลกเปลี่ยนยีนส์ เพื่อถ่ายทอดทางพันธุกรรมจากพ่อแม่ สู่รุ่นลูก เช่น มนุษย์ได้วิวัฒนาการจากมนุษย์วานร เป็นต้น</p>

๒.๑.๒ ความหลากหลายทางชีวภาพ และอนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ

๑) ความหลากหลายทางชีวภาพ คือ การมีผิดแผกแตกต่างระหว่างสิ่งมีชีวิต จากทุกแหล่งรวมถึงนอกเหนือ จากสิ่งอื่นแล้ว ระบบนิเวศทางบก ทางทะเล และ ทางน้ำอื่น ๆ และการประกอบรวมทางนิเวศซึ่งสิ่งมีชีวิตเป็นส่วน หนึ่งในนั้นด้วย ในการนี้รวมถึงความหลากหลายภายในชนิดพันธุ์ ระหว่างชนิดพันธุ์ และของระบบนิเวศ ในส่วนของประเทศไทยมีความหลากหลายทางชีวภาพมากมีพืช และสัตว์ เป็นจำนวนมากหลายร้อยชนิด เพราะเป็นรอยต่อระหว่างป่าดงดิบชื้นและป่าผลัดใบแห่งแรกของโลก เป็นที่รวมพันธุ์สัตว์ ๓ เขต ได้แก่ Sino-Himalayan Indo-Chinese และ Sundaic นอกจากนี้ยังเป็นที่ยรวมพันธุ์พืช ๓ เขต ได้แก่ Indo - Burma Annnetic และ Malaysia

๒) อนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ คือ ข้อตกลงด้านสิ่งแวดล้อมระหว่างประเทศที่มีเจตนารมณ์ ให้รัฐบาลทุกประเทศ พัฒนาประเทศโดยไม่ละเลยการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ โดยมีการกำหนดวัตถุประสงค์หลักไว้ ๓ ประการ คือ เพื่ออนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ เพื่อใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน และ เพื่อแบ่งปันผลประโยชน์ที่ได้จากการใช้ทรัพยากรพันธุกรรมอย่างเท่าเทียมและยุติธรรม โดยประเทศไทยเป็นประเทศภาคีลำดับที่ ๑๘๘ เมื่อวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๔๗ จนถึงปัจจุบัน

๒.๑.๓ พื้นที่ชุ่มน้ำ และอนุสัญญาแรมซาร์

๑) พื้นที่ชุ่มน้ำ คือ พื้นที่ชุ่มน้ำ พื้นที่ราบลุ่ม พื้นที่ลุ่มชื้นแฉะ พื้นที่ฉ่ำน้ำ มีน้ำท่วม มีน้ำขัง พื้นที่พรุ พื้นที่แหล่งน้ำทั้งที่เกิดขึ้นเองตาม ธรรมชาติและที่มนุษย์สร้างขึ้น ทั้งที่มีน้ำขังหรือท่วมอยู่ถาวรและชั่วคราว ทั้งที่เป็นแหล่งน้ำนิ่งและน้ำไหล ทั้งที่เป็นน้ำจืด น้ำกร่อยและน้ำเค็มรวมไปถึงพื้นที่ชายฝั่งทะเล และพื้นที่ของ ทะเล ในบริเวณซึ่งเมื่อน้ำลดลงต่ำสุดมีความลึกของระดับน้ำไม่เกิน ๖ เมตร สำหรับประเทศไทยมีพื้นที่ชุ่มน้ำ เช่น ป่าบึงทาม เป็นคำเรียกในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งแปลว่า ป่าบึงน้ำจืด เป็นพื้นที่น้ำท่วมซ้ำซากทุกปี แต่มีคุณค่าทางตรง คือ ทรัพยากรป่าไม้ ทรัพยากรพืชและสัตว์ป่า ทรัพยากรประมง พืชที่เป็นอาหารสัตว์ ทรัพยากรการเกษตร ตลอดจนการนำไปใช้เชิงพาณิชย์ และคุณค่าทางอ้อม ในด้านระบบนิเวศน์ เช่น อำนวยน้ำสู่ชั้นใต้ดิน ป้องกันน้ำท่วมอย่างเฉียบพลัน และรักษาชายฝั่งป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน เป็นต้น และคุณค่าทางด้านคุณค่าทรัพยากรในอนาคต และคุณค่าความคงอยู่ในทรัพยากร

๒) อนุสัญญาแรมซาร์ หรือ อนุสัญญาว่าด้วยพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระหว่างประเทศ คือ อนุสัญญาที่เป็นข้อตกลงระหว่างรัฐบาล และได้กำหนดกรอบการทำงานสำหรับความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อการอนุรักษ์แหล่งที่อยู่อาศัยที่เป็นพื้นที่ชุ่มน้ำ อย่างยั่งยืน ซึ่งประเทศไทยเป็นประเทศภาคีลำดับที่ ๑๑๐ เมื่อวันที่ ๑๓ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๑ จนถึงปัจจุบัน

๒.๑.๔ แผนแม่บทบูรณาการจัดการ ความหลากหลายทางชีวภาพ พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๖๔

ในปัจจุบันมีแผนปฏิบัติการลดภัยคุกคามและใช้ประโยชน์ ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน จำนวน ๑๓ โครงการหรือกิจกรรม ตามมาตราการที่ ๒.๒.๒ คือ ควบคุมและป้องกันทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง พื้นที่ชุ่มน้ำและระบบนิเวศเปราะบางอื่น ที่อาจได้รับ ผลกระทบจากการขยายตัวของชุมชน ภาวะมลพิษ การประมง เกินขีดจำกัด และการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยมีโครงการที่ดำเนินการ ได้แก่ ส่งเสริมการบริหาร จัดการทรัพยากรชายฝั่ง และระบบนิเวศเปราะบาง อย่างผสมผสานและ บูรณาการตามโปรแกรมของอนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ และแผนปฏิบัติการจัดการพื้นที่ชุ่มน้ำ จำนวน ๗ โครงการหรือกิจกรรม ตามมาตราการที่ ๒.๓.๑ คือ บูรณาการเรื่องพื้นที่ชุ่มน้ำเข้า สู่นโยบาย และแผนในระดับต่าง ๆ ซึ่งมีโครงการหรือกิจกรรมที่ดำเนินงาน ได้แก่ การผลักดันให้ มีการดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ เรื่อง ทะเบียนรายนามพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระดับนานาชาติ และระดับชาติของประเทศไทย และมาตรการอนุรักษ์พื้นที่ชุ่มน้ำ เช่น จัดทำขอบเขตพื้นที่ชุ่มน้ำพร้อมแนวกันชน การติดตามดำเนินงานตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ เป็นต้น

นอกจากนี้ยังมีแผนตามมาตรการที่ ๒.๓.๒ คือ คุ่มครองระบบนิเวศพื้นที่ชุ่มน้ำ และส่งเสริม การใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน โครงการหรือกิจกรรมที่ดำเนินงาน ได้แก่ ติดตาม ตรวจสอบสถานภาพพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระหว่างประเทศหรือแรมซาร์ไซต์ เสนอพื้นที่ชุ่มน้ำความสำคัญระดับนานาชาติ และขึ้นทะเบียนเป็นพื้นที่ชุ่มน้ำระหว่างประเทศ (แรมซาร์ไซต์) สำรวจสถานภาพพื้นที่ชุ่มน้ำ เป็นต้น

๒.๑.๕ หน้าที่ของกรมพัฒนาที่ดินที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่ชุ่มน้ำ

๑) มาตรา ๑๒ คณะรัฐมนตรี โดยคำแนะนำของคณะกรรมการ มีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษา กำหนดบริเวณการใช้ที่ดินตามมาตรา ๙ (๒) และให้มีแผนที่แนบท้าย ประกาศด้วย แผนที่ดังกล่าวให้ถือเป็นส่วนหนึ่งแห่งประกาศ

๒) มาตรา ๑๔ ในกรณีที่ปรากฏว่าพื้นที่ใดมีการใช้หรือทำให้ เกิดการปนเปื้อนของสารเคมีหรือวัตถุอื่นใดที่ทำให้ที่ดินเกิดความเสื่อมโทรมต่อการใช้ประโยชน์ทางการเกษตร ให้รัฐมนตรีโดย คำแนะนำของคณะกรรมการมีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษาควบคุมการใช้ที่ดินบริเวณนั้น และให้มีแผนที่แนบท้ายประกาศด้วย แผนที่ดังกล่าวให้ถือเป็นส่วนหนึ่งแห่งประกาศ กรณีมีการปนเปื้อนเกิดขึ้น ให้ผู้กระทำการปนเปื้อน ดำเนินการปรับปรุงที่ดินให้คืนสู่สภาพเดิมหรือชดเชยค่าเสียหาย

๓) มาตรา ๑๖ ให้กรมพัฒนาที่ดินมีหน้าที่ สรวจและ วิเคราะห์ ตรวจสอบดิน หรือที่ดิน เพื่อให้ทราบถึงความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติความเหมาะสมแก่การใช้ประโยชน์ที่ดินหรือ ภาวะเศรษฐกิจที่ดิน หรือเพื่อประโยชน์ในการจำแนกที่ดิน การพัฒนาที่ดิน การกำหนดบริเวณการใช้ที่ดิน การกำหนดเขต การอนุรักษ์ดินและน้ำและการทำสำมะโนที่ดินเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ และปฏิบัติการอื่นใดตามที่คณะกรรมการ มอบหมายให้กรมพัฒนาที่ดินมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการสถิติตามกฎหมายว่าด้วยสถิติในเรื่องที่เกี่ยวกับการทำสำมะโนที่ดินเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

๒.๒ ประสบการณ์/ประโยชน์ที่ได้รับ /การประยุกต์ใช้กับหน่วยงาน

ต่อตนเอง

ทำให้มีองค์ความรู้ ที่นำไปสู่การปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และได้เกิดการแลกเปลี่ยนความเข้าใจ เสริมสร้างทักษะที่ดี และสอดคล้องกับเป้าหมายภารกิจในองค์กร

ต่อหน่วยงาน / การนำมาประยุกต์ใช้กับหน่วยงาน

ทำให้สามารถดำเนินโครงการตามแผนแม่บทบูรณาการจัดการ ความหลากหลายทางชีวภาพ พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๖๔

๒.๓ ปัญหาและอุปสรรคในการอบรม/สัมมนา/พัฒนาความรู้ฯ

-

๒.๔ ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

เป็นการโคชซึ่งที่ดี ทำให้ได้รับความรู้เกี่ยวกับพื้นที่ชุ่มน้ำ และบทบาทหน้าที่ของกรมพัฒนาที่ดินตามอนุสัญญาที่มีความสำคัญระหว่างประเทศ และอนุสัญญาความหลากหลายทางชีวภาพ

ลงชื่อ

(น.ส. ปรีกมาศ อิ่มเอิบ)

ตำแหน่ง

เศรษฐกรชำนาญการ

ผู้รายงาน

วันที่ ๒๔ เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๔

ส่วนที่ ๓ ความเห็นของผู้บังคับบัญชา

 ทราบ

ลงชื่อ.....

(นายสมศักดิ์ สุขจันทร์)

ตำแหน่ง.....

ผู้อำนวยการกองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน

วันที่ ๑ เดือน ส.ค. พ.ศ. ๖๔